

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์แห่งลุ่มทะเลสาบรัฐฉาน “ของห้วย- อินเล”

(A study of Ethnic Identity Formation among the Minorities in Nyaungshwe - Inle)

ผู้เขียน

นาย ภูมิพัฒน์ เชติยานนท์

(Mr.Phumphat Chetiyononth)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.เสมอชัย พูลสุวรรณ

ปี

2546

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ต้องการทำความเข้าใจพลวัตและความหมายของความเป็นกลุ่ม “ชาติพันธุ์” ของผู้คนหลายหลากวัฒนธรรมในลุ่มทะเลสาบ บริเวณเมือง ของห้วย – อินเล รัฐฉานตอนใต้ประเทศพม่า พม่าเป็นดินแดนที่มีหลากหลายทางวัฒนธรรมและชาติพันธุ์ของผู้คนสูงมากแห่งหนึ่ง โดยมีกลุ่มชาติพันธุ์อาศัยอยู่ร่วมกันมากกว่า 30 กลุ่ม ในจำนวนนั้นมีถึง 7 กลุ่ม ที่ในปัจจุบันมีรัฐภายใต้ชื่อกลุ่มของตนเอง แต่ปกครองโดยรัฐบาลกลางของพม่า ประกอบด้วย ไต กะเหรี่ยง คะฉิ่น ยะไข่ คะยาห์ ชิน และมอญ

“ไต” เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีจำนวนประชากรมากเป็นอันดับสอง รองจาก “พม่า” มีประวัติความเป็นมาเก่าแก่ เดิมเคยเป็นเจ้าของรัฐขนาดเล็ก ๆ หลายแห่ง ในบริเวณที่เป็นรัฐฉานและรัฐกะฉิ่นในปัจจุบัน มีระบบปกครองโดย “เจ้าฟ้า” เป็นของตนเอง เมืองของห้วยและลุ่มทะเลสาบอินเลซึ่งวิทยานิพนธ์นี้เลือกเป็นพื้นที่ศึกษา เป็นชุมชนเก่าแก่แห่งหนึ่งของคนไตในรัฐฉาน ซึ่งมีคนพื้นเมืองกลุ่มอื่น ๆ ได้แก่ ปะโอ และ อินตา อาศัยร่วมอยู่ด้วย มาเป็นเวลายาวนานแล้ว ไตและอินตาเป็นพลเมืองในที่ราบและลุ่มทะเลสาบ ส่วนปะโอเป็นพวกที่อยู่ในที่สูง ตามประวัติเมืองของห้วยก่อตั้งโดยเจ้าสีแสงฟ้า ตั้งแต่ในคริสต์ศตวรรษที่ 14 โดยถือเป็นเมืองขนาดใหญ่ของคนไต ที่มีความสำคัญในทางการเมืองและวัฒนธรรม ในพื้นที่รัฐฉานตอนใต้มาอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากคนไตเคยอยู่ในฐานะผู้ปกครอง วัฒนธรรมไตจึงเป็นวัฒนธรรมหลักของพื้นที่ ซึ่งควรบ่งว่าวัฒนธรรมของคนพื้นเมืองกลุ่มอื่น ๆ ที่อาศัยอยู่ร่วมกันมาโดยตลอด

ภายหลังการเข้ายึดอำนาจทางการเมืองของรัฐบาลทหารพม่า นับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1962 เป็นต้นมา ระบบปกครองด้วยเจ้าฟ้าของเมืองของห้วยถูกยกเลิกโดยสิ้นเชิง พร้อมกับมีปรากฏการณ์เปลี่ยนแปลงทางชาติพันธุ์ที่น่าสนใจเกิดขึ้นในพื้นที่ติดตามาหลังจากนั้น กล่าวคือ พวกปะโอและอินตาคลับมามีอำนาจต่อรองในทางการเมืองและเศรษฐกิจ (โดยเฉพาะที่มากับการท่องเที่ยว) มากขึ้น พร้อม ๆ กับการค่อยหายไปของคนไต โดยส่วนใหญ่ถูกดูดกลืนให้กลายเป็นอินตา การเปลี่ยนแปลงทางชาติพันธุ์ดังกล่าว เกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไขที่ไตและอินตาเคยมีการแต่งงานข้ามระหว่างกันมาโดยตลอด มีการเรียนรู้ภาษาซึ่งกันและกันจากการอยู่ร่วมกันมานาน และต่างก็รับวัฒนธรรมพุทธศาสนาแบบเดียวกัน ดังนั้น การปรับเปลี่ยนทางชาติพันธุ์ จึงกระทำได้สะดวกโดยอาศัยการปรับเปลี่ยนภาษาและวิถีนิยมตนเอง โดยที่วัฒนธรรมและชีวิตความเป็นอยู่โดยทั่วไป ไม่สู้เปลี่ยนแปลงไปจากแบบแผนเดิมที่เคยเป็นมา สำหรับพวกปะโอซึ่งมีการจัดตั้งทางการเมืองเข้มแข็งกว่ากลุ่มอื่น ๆ และมีวัฒนธรรมต่างรูปแบบไปจากไตและอินตา มีความพยายามจะสร้างนิยามความหมายของตัวเอง ในลักษณะของการมีรากเหง้าทางประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน รวมถึงมีองค์กรทางวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง พร้อมทั้งยังคงรักษาความแตกต่างทางวัฒนธรรม เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเป็นคนละกลุ่มกันกับพวกไตและอินตา

Abstract

The thesis deals with problems concerning the meaning and dynamics of “Ethnicity” in the ethnically plural society of the “Nyaungshwe- Inle (Lake)” area, Southern Shan State, Upper Myanmar. Myanmar is a country of cultural and ethnic diversity. Her population comprises more than 30 ethnic groups; 7 among them have states under their names (i.e. Shan, Kachin, Chin, Rakhaing, Kayah, Kayin, and Mon), however, ruled over by the Burmese central government.

Shan is the second biggest minority in Myanmar. Historically speaking, they were powerful people who occupied Upper Myanmar for centuries; they were able to form several independent states (named “Muang”) ruled by their own Chao-fa (King). Even during the British colonial period (A.D. 1826-1947), they were ruled separately from peoples in other parts of Myanmar. Only after the Panglong Agreement that their administration has been incorporated under the Burmese’s rule. Although, they possess a state after their name at present, they have been considerably suppressed by the Burmese government, resulting in cultural and political conflicts.

“Nyaungshwe-Inle” area, where the fieldwork was conducted, is among the old prominent communities in the Shan State, where Shan, Inta and Pa-o have lived along side each other since long time ago. Shan and Inta occupied the plain and lake areas while Pa-o resided in the surrounding hilly areas. Historically speaking, Nyaungshwe town was established by King (Chao) Si-Saeng-Fa in the 14th Century, and has been a prime political and cultural center in Southern Shan State since. Shan had been a dominant culture in the area until very recently.

Only after the term establishment of the Burmese military government since 1962 that the old administrative system governed by Shan Chao-Fa (King) has been abandoned. As a consequence, the old cultural and political order was turned upside down in the “Nyaungshwe-Inle” area, with the Pa-o and Inta groups gaining more political and economic powers than the Shan. Interestingly, Shan have become more and more “Intha” in the cultural and ethnic senses. Their ethnic transformation was facilitated by the fact that inter-marriage, bi-lingualism, and shared Buddhist culture have been commonly practiced between both groups. The ethnic label sided with Inta was reached by the Shan redefining their ethnic consciousness, without obvious changes in terms of their cultural form. On the contrary, the Pa-o with strong political hold, while remaining their ethnic identity distinct from the Shan and Inta on the one hand, has shaped their history as a long-rooted and prominent group in the area on the other.